

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

_____ проф. І.Є. Цепенда
„ 17” лютого 2020 р..

П Р О Г Р А М А

вступного випробування з основ педагогіки та психології
для зарахування на навчання за ступенем

бакалавра

(скорочений бакалаврат)

за спеціальністю

016 «Спеціальна освіта»

(освітньо-професійна програма «Спеціальна освіта»)
на основі ступеня

«молодший спеціаліст»

при прийомі на навчання у 2020 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

Протокол № 1 від „ 17” лютого 2020 р..

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з «Основ педагогіки та психології» є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем “бакалавра” за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» (освітньо-професійна програма «Спеціальна освіта» (скорочений бакалаврат) під час прийому на навчання на основі молодшого спеціаліста, повної вищої освіти до ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2020 році.

Програма містить основні питання з педагогіки та психології та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З КУРСУ

ЗАГАЛЬНОПЕДАГОГІЧНІ ПИТАННЯ

1. Концепція національного виховання та її значення для організації та проведення виховної роботи з учнівською молоддю.
2. Закон України «Про освіту», його значення для школи і педагогічних працівників.
3. Основні принципи побудови освіти в Україні.
4. Структура системи освіти в Україні.
5. Національна доктрина розвитку освіти в Україні.
6. Закон України «Про загальну середню освіту», його значення.
7. Закон України «Про позашкільну освіту», його роль у вдосконаленні роботи закладів позашкільної освіти.
8. Концепція «Нова українська школа» (2016).

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ

9. Предмет і завдання педагогіки. Її взаємозв'язок з іншими науками.
10. Основні категорії педагогіки, їх коротка характеристика.
11. Характеристика методів науково-педагогічного дослідження
12. Характеристика основних понять теми «Розвиток, виховання і формування особистості».
13. Соціальна суть особистості. Основні чинники її формування.
14. Роль спадковості і середовища в формуванні особистості.
15. Поняття про формування особистості. Роль виховання в цьому процесі.
16. Фактори, які впливають на формування особистості.
17. Вікова періодизація дітей та юнацтва в педагогіці.

ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ

18. Виховання як процес цілеспрямованого формування особистості. Мета виховання.
19. Система виховної роботи в школі, її орієнтовний зміст.
20. Закономірності виховання, їх коротка характеристика.
21. Принципи виховання, їх коротка характеристика.
22. Характеристика принципів виховання учнівської молоді.
23. Поняття про методи виховання, різноманітні підходи до їх класифікації.
24. Методи формування свідомості особистості, їх характеристика.
25. Методи організації діяльності і формування досвіду громадської поведінки, їх характеристика.
26. Методи стимулювання діяльності і поведінки, їх характеристика.
27. Ознаки колективу, його структура, стадії розвитку. Динаміка і стадії розвитку колективу.
28. Розумове виховання. Його завдання і зміст. Знання, уміння та навички основа розумового виховання.
29. Етика як основа морального виховання. Завдання, зміст і форми морального виховання в школі.
30. Система трудового виховання в школі. Основні види трудової діяльності учнів. Профорієнтація в школі, її характеристика.
31. Економічне виховання учнів, його роль у підготовці школярів до трудової діяльності. Форми економічного виховання в школі.
32. Естетика як основа естетичного виховання в школі. Його джерела і завдання. Позакласна робота з естетичного виховання.
33. Зміст і форми фізичного виховання учнів у школі.
34. Завдання, зміст і форми правового виховання в школі.
35. Завдання, зміст і форми екологічного виховання учнівської молоді.
36. Зміст і форми позакласної виховної роботи з учнями.
37. Зміст і форми позашкільної виховної роботи з учнями.
38. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.

ДИДАКТИКА

39. Поняття про дидактику та її основні категорії.
40. Поняття про процес навчання, його двобічний характер.
41. Характеристика структури процесу засвоєння знань.
42. Види навчання, їх характеристика.
43. Зміст освіти в українській національній школі.
44. Поняття про принципи навчання.
45. Науковість, свідомість й активність учнів у навчанні, наочність як важливі принципи навчання.
46. Поняття про методи навчання.
47. Поняття про форми організації навчання.
48. Класно-урочна система Я.А. Коменського.
49. Урок як основна форма організації навчального процесу.
50. Гуртки, факультативи й екскурсії як організаційні форми навчання.
51. Лекції, семінари і практикуми як організаційні форми навчання.
52. Індивідуальні і групові консультації як форми розвитку учнівських навчальних можливостей, попередження і подолання неуспішності.

ШКОЛОЗНАВСТВО

53. Принципи управління і керівництва школою.
54. Органи освіти, їх функції в управлінні школами.
55. Керівництво навчально-виховною роботою в школі.
56. Педагогічна рада школи, зміст і організація її роботи.
57. Методична робота в школі, її роль у зростанні педагогічної майстерності вчителів.
58. Планування роботи школи.
59. Форми та види внутрішкільного контролю.
60. Функції директора школи.
61. Функціональні обов'язки заступника директора із навчально-виховної роботи.

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

1. Сучасна психологія та її місце в системі наук.
2. Методологічні принципи та основні категорії психології.
3. Галузі сучасної психології.
4. Школи, концепції та напрямки психології.
5. Методи психології та їх класифікація.
6. Становлення психології як науки про суть і закономірності розвитку психіки. Основні етапи розвитку психології.
7. Поняття про психічне відображення та його форми.
8. Мозок і психіка (основні блоки мозку, асиметрія півкуль). Психіка як продукт еволюційного процесу.
9. Розвиток психіки у філогенезі.
10. Основні етапи розвитку психіки в тваринному світі.
11. Характеристика форм поведінки тварин.
12. Залежність психіки від середовища та будови органів.
13. Свідомість як вища форма психіки. Структура свідомості, засоби та способи формуючого впливу на розвиток свідомості.
14. Несвідоме, підсвідоме, надсвідоме у психіці людини.
15. Поняття про діяльність як форму активного ставлення людини до дійсності. Єдність спілкування і діяльності.
16. Структура діяльності та характеристика її основних компонентів (ціль, мотив, дія, операція).
17. Психологічна характеристика основних видів діяльності.
18. Поняття про спілкування та його види.
19. Структура та сторони спілкування.
20. Функції спілкування.
21. Поняття про особистість. Основні теорії та підходи репрезентації цієї якості індивіда.
22. Мотивація та її роль у структурі особистості. Спрямованість особистості.
23. Формування особистості та рушійні сили її розвитку.
24. Загальне поняття про самосвідомість. Образ "Я" та "Я-концепція".

25. Самовідношення, самооцінка, рівень домагань та їх роль у становленні особистості.
26. Механізми “Я” захисту” особистості.
27. Поняття про групи та їх види. Особливості міжособистісних стосунків в різних видах груп.
28. Класифікація груп у психології.
29. Методи дослідження динамічних особливостей груп.
30. Поняття про відчуття і сприймання: порівняльна характеристика.
31. Фізіологічні основи відчуттів і сприймань.
32. Класифікація відчуттів і сприймань.
33. Основні властивості та закономірності функціонування відчуттів і сприймань.
34. Увага та її місце в системі психічних функцій індивіда.
35. Фізіологічні основи уваги.
36. Характеристика видів уваги.
37. Властивості (якості) уваги та їх зумовленість.
38. Поняття про пам'ять, як пізнавальний психічний процес.
39. Основні процеси пам'яті.
40. Види пам'яті та їх характеристика.
41. Індивідуальні особливості пам'яті. Умови та закономірності ефективного функціонування пам'яті.
42. Теорії пам'яті.
43. Поняття про мислення як вищу форму пізнавальної діяльності.
44. Операції мислення та їх характеристика.
45. Види мислення та їх індивідуальні особливості.
46. Поняття про уяву як специфічно людський вид діяльності.
47. Види уяви. Етапи творчої уяви.
48. Поняття про психічні стани, характеристика емоцій.
49. Афект та афективний стан.
50. Настрій як емоційне забарвлення поведінки і діяльності.
51. Стресовий стан та особливості його перебігу.
52. Фрустрація як дезорганізація свідомості і діяльності.
53. Види емоційних станів та їх зовнішні прояви.
54. Сон, сновидіння, гіпноз.
55. Психологічний зміст волі. Вольові якості людини та особливості їх формування.
56. Загальне поняття про темперамент і характер. Їх взаємозв'язок між собою.
57. Тип ВНД – природна основа темпераменту і характеру.
58. Психологічна характеристика властивостей та типів темпераменту.
59. Структура характеру.
60. Розвиток темпераменту і формування характеру.
61. Акцентуації характеру.
62. Методи вивчення темпераменту і характеру.
63. Здібності як індивідуально-особистісні властивості індивіда. Загальні та спеціальні здібності.
64. Задатки, здібності, талант, геніальність.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Педагогіка

1. Закон України «Про освіту» .
2. Закон України «Про загальну середню освіту».
3. Закон України «Про позашкільну освіту».
4. Концепція національного виховання. *Рідна школа*. 1995. №6.
5. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді: Наказ МОН України від 16.06.2015 р. № 641 та Заходи щодо її реалізації.
6. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. *Шлях освіти*. 2000. № 3. С. 7 – 13.
7. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. *Інформаційний збірник МОН України*. 2002. №20. С.15-32; або «*Освіта України*». 2002. 24.04. – 1.05.
8. Концепція «Нова українська школа».
9. Барбашова І.А. Дидактика: навч. посіб. Бердянськ: Вид-во О. В. Ткачук, 2009. 232 с.
10. Волкова Н. Педагогіка: навч. посіб. К.:Академія, 2003. 576 с.
11. Зайченко І.В. Педагогіка: навч. посіб. для вищих навчальних закладів. 2-е вид. К.: Освіта України, КНТ, 2008. 528 с.
12. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: навч. посіб. К.: Вища школа, 2005. 343 с.
13. Кравець В. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва Тернопіль, 1996. 436 с.
14. Кравець В.П. Історія української школи і педагогіки. Тернопіль, 1994. 360 с.
15. Кузьмінський А.І. Педагогіка: підруч. К.: Знання-Прес, 2003. 418 с.
16. Омеляненко В.Л. Теорія і методика виховання: навч. посіб. К.: Знання, 2008. 415 с.
17. Педагогіка: навч. посіб. / З.Н. Курлянд та ін. Харків: Бурун Книга, 2009. 304 с.
18. Стельмахович М.Г. Теорія і практика українського національного виховання. Івано-Франківськ, 1996. С.7-47.
19. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посіб. К.: Академія, 2006. 542 с.

Психологія

1. Варій М.Й. Загальна психологія: Підручник / Для студ. психол. і педагог. спеціальностей. К.: Центр навчальної літератури, 2007.
2. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. СПб. : Питер, 2001. 752 с.
3. Киричук О.В. Основи психології : підруч. К.: Либідь, 1999. 632 с.
4. Загальна психологія: Навч. посіб. / Скрипченко О.В., Долинська Л.В., Огороднійчук З.В. та ін. К.: А.Г.Н., 2002.
5. Загальна психологія: Підруч. для студ. вищ. навч. закладів / Під заг. ред. акад. С.Д. Максименка. К.: Форум, 2000.
6. Джемс У. Психология: Пер. с англ. –М.: Педагогика, 1991.
7. Додонов Б.И. В мире эмоций. Киев: Политиздат, 1987.

8. Немов Р.С. Психология : учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений в 3 кн. М. : ВЛАДОС, 2001. Кн. 1. 688 с.; Кн. 2. 606 с.; Кн. 3. –630 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.